

Dotaz:

(ze dne 6. 4. 2012)

Pisatel žádá o informace týkající se povinnosti právnické nebo fyzické osoby mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávních vztahů a dokladů, které je povinna uchovávat podle § 102 odst. 3 zákona o zaměstnanosti.

Odpověď ředitele odboru kabinetu ministra:

Vážený pane,

na základě Vaší žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, doručené MPSV dne 6. 4. 2012, sděluji následující:

1)

Účelem nové právní úpravy je výrazné omezení možnosti případné dodatečné manipulace s příslušnými doklady – především smluvními dokumenty, což je možno považovat za účinný nástroj k odhalování případů nelegální práce a jejich postihu. V důvodové zprávě k zákonu 1/2012 Sb., změna zákona o zaměstnanosti a souvisejících předpisů, ve znění pozdějších předpisů, se uvádí, že "V souladu s článkem 14 směrnice 2009/52/ES je pro zajištění účinných a odpovídajících kontrol nelegální práce potřeba, aby zaměstnavatel měl v místě pracoviště kopie takových dokladů prokazujících legálnost práce, které si kontrolní orgán nemůže zjistit z příslušných registrů". Proto bylo do ust. § 136 zákona č. 435/2004 Sb. zavedena povinnost právnické nebo fyzické osoby mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu a dokladů, které je povinna uchovávat podle § 102 odst. 3.

2) a 3)

Proto, aby nedošlo ke zmaření kontroly následným vyhotovováním smluv a jejich následnému hlášení včetně poskytování zákonných odvodů na okresní správu sociálního zařízení, je nutné důkladně zjistit skutkový stav na místě samém v den kontroly. Samozřejmě, že porušení ust. § 136 zákona o zaměstnanosti nemá automaticky vliv na hodnocení skutkového stavu kontrolním orgánem, že se jedná o výkon nelegální práce. V průběhu kontrolního šetření mají na posuzovanou věc vliv i jiné skutečnosti než doklady prokazující existenci pracovněprávního vztahu zajištěné na místě samém. Tyto později doložené doklady však již nemají takovou důkazní sílu, jako kdyby byly zajištěny ihned na místě, a to z důvodů shora uvedených.

4)

Jak plyne ze shora uvedeného, konstatování výkonu nelegální práce v protokole o kontrole ještě v daném případě nemusí znamenat porušení ust. § 5 písm e) bod 1, neboť toto může ještě být ovlivněno výsledky námitkového či správního řízení.

5)

Oznámení o zahájení kontroly sděluje kontrolovanému subjektu oblastní inspektorát práce zpravidla s časovým předstihem, pouze pokud hrozí, že by oznámení o kontrole mohlo zmařit její účel, například v případě kontroly zaměřené na nelegální práci, je kontrola oznámena zaměstnavateli přímo před jejím vlastním zahájením na místě samém. Pokud se týká přímo vašeho dotazu, pak lze konstatovat, že kontrolní orgán oznámení o zahájení kontroly nesděluje pokud nemá v úmyslu tuto kontrolu provést. Avšak při opakovaném nedostavení se na oznámenou kontrolu, může být jednání kontrolního orgánu shledáno za šikanózní vůči kontrolovanému subjektu.

S pozdravem